

PROJEKTY MENS SANA V ROCE 2022

Projekty realizujeme za finanční podpory generálních donorů Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva zdravotnictví, Moravskoslezského kraje, statutárního města Ostravy, Úřadu práce, prostřednictvím ESF - operačního programu zaměstnanost a za podpory nadačních fondů i jednotlivých dárců.

1. Sociální služby, sociální rehabilitace, registrační číslo 7876721 a služba podpora samostatného bydlení, registrační číslo 8616711 jsou financovány prostřednictvím projektu Podpora služeb sociální prevence 3, CZ.03.2.60/0.0./0.0/15_005/0015030. Projekt je financován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost, státního rozpočtu České republiky a rozpočtu Moravskoslezského kraje. Terénní formu sociálních služeb podpořila v roce 2020 darem osobního vozidla Škoda Octavia společnost ŠKODA AUTO a.s. v rámci vyhlášeného grantového programu MOBILITA. V roce 2020 jsme získali pro podporu sociální služby PSB automobil Škoda Camig, zakoupení bylo podpořeno v dotačním řízení Moravskoslezského kraje.

1.1. SOCIÁLNÍ REHABILITACE - OTEVŘENÝ DŮM

Projekt Otevřený dům je součástí námi poskytované služby **sociální rehabilitace**. Tento projekt je příkladem dobré praxe, jelikož s manšními obměnami **funguje letos již 25 let**. Cílem projektu je podpora lidí se zkušeností s duševním onemocněním při zvládání běžného života. Snahou všech pracovníků projektu je ve spolupráci s uživatelem předcházení relapsům nemoci uživatele, dosažení stabilizace zdravotního stavu a omezení doby nevyhnutelných hospitalizací na minimum. Formou podpůrných hovorů vytváříme uživateli podporu v obtížných životních situacích. Uživatelé se zapojují do aktivizačních a motivačních programů, ve kterých získávají manuální zručnost, a to zejména při těchto činnostech: práci na zahradě, v kreativní (výtvarné), keramické, rukodělné a šicí dílně. Vzdělávací programy jsou zaměřeny především na podporu uživatelů při studiu, popřípadě na přípravu ke studiu, dále na získání počítačové gramotnosti, jazykových znalostí, a to za podpory zkušených pracovníků, kteří dokážou přizpůsobovat jednotlivé výukové lekce potřebám cílové skupiny. Uživatelé mohou v rámci služby využívat pro zdokonalení svých poznávacích schopností kognitivní rehabilitaci. Pracovníci MENS SANA pracují individuálně s jednotlivými uživateli na získání pracovního místa na otevřeném trhu práce nebo uplatnění v chráněné dílně. Uživatelé využívali ambulantní i terénní formu spolupráce. Podporu tomuto projektu jsme získali prostřednictvím státního rozpočtu ČR, dotace **Moravskoslezského kraje a podpory Statutárního města Ostravy**.

1.2. PODPORA OSOB S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM PŘI SAMOSTATNÉM BYDLENÍ

Tento projekt je pokračováním projektu **Terénní tým**, který jsme realizovali za podpory statutárního města Ostrava a Moravskoslezského kraje **od roku 2004**. Sociální službu podpora samostatného bydlení poskytujeme lidem s duševním onemocněním **terénní formou** přímo v domácnostech, nácvikových bytech MENS SANA, ve vlastních bytech, nájmech, podnájmech, v krajních případech na ubytovnách. V našich **nácvikových bytech** bydlí uživatelé po dobu potřebnou pro získání dovedností k samostatnému bydlení bez závislosti na pomoci osob blízkých. Snahou všech pracovníků je vytvářet podporu při hledání vhodné alternativy následného bydlení. V roce 2021 máme pro tuto formu podpory k dispozici **20 nácvikových bytů, 3 jednopokojové byty se nám podařilo v roce 2020 převést na uživatele**.

Nácvikové bydlení probíhá v katastru **Ostrava- Poruba**, kde máme pro tyto účely od Úřadu městského obvodu Ostrava Poruba **8 bytů** (sedm 2+1, jeden 3+1), z nichž třípokojový byt, slouží pro lidi v krizové situaci. V katastru **Ostrava-Jih** máme ve správě od Úřadu městského obvodu Ostrava Jih **deset bytů** zvláštního určení (0+1 a 1+1) na ulici Horymírova v domě s pečovatelskou službou. V katastru **Ostrava-Přívoz** máme v nájmu od **Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz dva**, jeden třípokojový a jeden jednopokojový byt. Kapacita služby je 55 lidí s duševním onemocněním. **Projekt je financován prostřednictvím státní dotace Moravskoslezského kraje a Statutárního města Ostravy.**

1.3. CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ PRO OSOBY S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM

Chráněné bydlení MENS SANA, z.ú., registrační číslo 5979763 má za cíl umožnit uživatelům takové bydlení, aby bylo co nejpřirozenější a kopírovalo běžný život. Jedná se o pobytovou službu poskytující skupinové bydlení pro maximálně 6 uživatelů **v jednopodlažním rodinném domě na ul. Martinovská, č.p. 3158/148** se zahradou a altánem. Dům není bezbariérový a je situován v klidné části Ostravy – Martinova, obklopen rodinnými domy. Cílovou skupinou jsou lidé s duševním onemocněním především z okruhu psychóz a afektivních poruch, ve věku od 18 do 64 let, s trvalým pobytem v Ostravě a v blízkém okolí, kteří jsou v nepříznivé sociální situaci v oblasti bydlení. Nepříznivá sociální situace v oblasti bydlení znamená, že uživatel v důsledku nemoci nevládá samostatně bydlet. Sociální služba bude zahájena dne 1.9.2021 v souladu s registrací. Projekt je financován prostřednictvím státní dotace **Moravskoslezského kraje a Statutárního města Ostravy.**

2. EKONOMICKO-UŽIVATELSKÝ POTENCIÁL DISTANČNÍCH FOREM SOCIÁLNĚ ZDRAVOTNÍ PÉČE NEUROLOGICKÝCH A DUŠEVNÍCH ONEMOCNĚNÍ

Zadavatel projektu: Technologická agentura ČR, program ÉTA (TACR/11-15/2021)

Program: na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA (2018 - 2025)

Řešitel projektu: VŠB-TU Ostrava, Fakulta ekonomická

Číslo projektu: TL05000160

Společnost MENS SANA, z.ú. zahájila v květnu roku 2021 spolupráci s Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou Ostrava, Ekonomickou na realizaci projektu TL05000160 s názvem Ekonomicko-uživatelský potenciál distančních forem sociálně zdravotní péče neurologických a duševních onemocnění v rámci programu ÉTA Technologické agentury ČR. MENS SANA, z.ú. plní v projektu roli aplikačního garanta. Období realizace projektu je 5/2021 – 10/2023. Cíle projektu jsou zaměřeny na zhodnocení trhu sociálně zdravotní péče v oblasti neurologických a duševních onemocnění se zaměřením na Moravskoslezský kraj, vytvoření distančních modulů sociálně zdravotní péče, zhodnocení společensko-ekonomických předpokladů poskytování zdravotní péče v oblasti neurologických a duševních onemocnění.

3. PODPORA DUŠE II – KA 3 Zapojení peer konzultantů do péče o duševní zdraví

Od 1.7.2020 do 31.3.2022 je MENS SANA zapojena do projektu ESF s registračním číslem CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0010340, jehož realizátorem je Moravskoslezský kraj a administrátorem Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví, z.s. (CRPDZ). Cílem projektu je po dobu 12 měsíců zaměstnat v MENS SANA celkem 7 peer konzultantů (PK) na úvazek 0,5. Před

uzavřením pracovní smlouvy PK prochází 5denním kurzem s názvem Základní kurz pro peer konzultanty v péči o duševní zdraví, během samotného zaměstnávání absolvují 5denní stáž v organizaci v rámci celé ČR, kde je již praxe PK úspěšně zavedena. PK jsou rovněž poskytnuty během projektu 3 skupinové supervize, k dispozici je nad rámec projektu individuální konzultace s psychologem organizace dle potřeby. CRPDZ Praha pak poskytuje koordinátorovi peer konzultantů metodickou podporu při výběru PK, jejich zavádění na pracovišti a při jejich zaměstnávání včetně úvodního 8 hodinového školení formou workshopu. Projekt je financován z ESF prostřednictvím **Moravskoslezského kraje**.

4. OSTROV NADĚJE

Projekt realizujeme za finanční podpory statutárního města Ostrava již **osmnáct let**. Projekt je zaměřen na **poskytování vzdělávacích, volnočasových, klubových, terapeutických aktivit a programů zaměřených na prevenci duševního onemocnění**. Hlavní cílovou skupinou jsou lidé se zkušeností s duševním onemocněním, kteří nepotřebují využívat sociální služby, anebo prošli sociálními službami a mají naplněné své cíle v individuálních plánech a nadále potřebují podporu a bezpečný prostor, ve kterém by mohli rozvíjet, anebo alespoň uchovat své kreativní i kognitivní schopnosti. Tito lidé z důvodu velmi nízkých invalidních důchodů a specifických potřeb nemohou navštěvovat placené vzdělávací a volnočasové aktivity určené široké veřejnosti. **Projekt je levnou variantou socioterapeutické dílny**, kdy zcela splňuje účel smysluplného a aktivního trávení času. Vedlejší cílovou skupinou jsou lidé s jiným zdravotním znevýhodněním a také osoby blízké lidem se zkušeností s duševním onemocněním. **Preventivní programy**, které jsou součástí projektu, využívají **děti a mládež z ostravských škol**. V rámci preventivních programů v průběhu roku uskutečňujeme řadu kreativních a socioterapeutických workshopů pro děti a mládež se zaměřením na tvůrčí využití recyklovaných materiálů a sociální práci. Společenské programy jsou určeny lidem z řad široké veřejnosti, kterým programy slouží k osvětě i k prevenci duševního onemocnění. Projekt je financován prostřednictvím státní dotace **Statutárního města Ostravy**.

5. CENTRUM TRÉNOVÁNÍ PAMĚTI - KOGNITIVNÍ REHABILITACE

Hlavním cílem projektu, který realizujeme od roku **2011 je kognitivní rehabilitace lidí s traumatickým poškozením mozku a schizofrenií** (dále KR) je zlepšení kognitivních funkcí (paměť, řeč, myšlení včetně řešení logických úloh a problémů, orientace v prostoru, orientace v čase atd.). Tento projekt využívají lidé s neurologickým onemocněním a také lidé duševním onemocněním. V rámci spolupráce s Komunitním plánem sociálních služeb v Ostravě, využívají služby projektu také lidé s jiným znevýhodněním (roztroušenou sklerózou, parkinsonovou chorobou, mentálním postižením a jiní). **Dílním cílem** projektu je vytvoření optimálních podmínek směřujících k využití plasticity mozku k ozdravení nebo ke zlepšení kognitivních funkcí. Veškeré postupy kognitivní rehabilitace směřují k udržení a zlepšení kvality života a dle možností uživatele zlepšení chodu rodiny, k návratu do práce a k jeho životním zálibám. KR vede k aktivnímu přístupu k životu i k hendikepu. **Kognitivní rehabilitace probíhá od 4. září 2015** v samostatném bezbariérovém **Centru trénování paměti na ulici Bulharská 1561** v blízkosti sídla naší organizace v Ostravě-Porubě. Podporu tomuto projektu jsme získali v roce 2021 prostřednictvím dotace **Ministerstva zdravotnictví, Statutárního města Ostravy, Moravskoslezského kraje, Úřadu městského obvodu Ostrava-Poruba a Nadace ČEZ**.

6. PROLOMENÍ TICHÁ

Cílem projektu, který realizujeme od roku 2004 (jelikož projekt vznikl sloučením s původním projektem Bez bariér) je prostřednictvím pozitivních destigmatizačních akcí odbourávat zažitě předsudky vůči lidem s duševním onemocněním. Na projektu spolupracují některé organizace, které jsou součástí Komunitního plánu sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava, jejichž cílovou skupinou jsou občané s duševním onemocněním a psychosociálními obtížemi. Stěžejní akce letos proběhnou v rámci celorepublikové kampaně Týdny pro duševní zdraví (dále TDZ) a celosvětového Dne duševního zdraví, vyhlášeného World Federation for Mental Health (Světovou federací pro duševní zdraví). Hlavním sloganem letošní kampaně je text: **„DOFOUKNI DUŠI“**. Tímto sloganem budeme prostřednictvím sociálních sítí podporovat texty a fotografie související s odstraňováním stigmatizujících postojů vůči lidem s DO. Hlavní destigmatizační akcí, konanou na podporu lidí s duševním onemocněním v MSK, bude uskutečnění **VIII. ročníku festivalu CRAZY FESTU v Ostravě-Porubě**. CRAZY FEST se uskuteční **3. září 2021**. V rámci festivalu uskutečníme již tradičně výstavu maleb lidí se zkušeností s duševním onemocněním s názvem "Dofoukni duši". Akci, která je ojedinělá v Moravskoslezském kraji a měla v předešlých sedmi letech vysokou návštěvnost, považujeme za stěžejní akci celorepublikové kampaně Týdny pro duševní zdraví v Moravskoslezském kraji. **Cílem kampaně je upozornit veřejnost na fakt, že bláznit je lidské a člověk mající zkušenost s psychiatrií nemá a nesmí být stigmatizován, diskriminován.** Podporu tomuto projektu jsme získali prostřednictvím dotace **Statutárního města Ostravy a Moravskoslezského kraje**.

7. SÍŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB - PODPORA REFORMY PSYCHIATRICKÉ PÉČE V REGIONU OSTRAVA

Cílem realizace projektu je zajistit pevnější propojení poskytovaných sociálních a zdravotních služeb osobám s duševním onemocněním v regionu Ostrava v podmínkách dalšího prohlubování a udržování úzké spolupráce mezi FNO, PNO a organizacemi KPO.

Projekt Síťování sociálních a zdravotních služeb má na poli sociálních a zdravotních služeb v Ostravě svoji historii. Již po dobu tří let dochází ke spolupráci mezi organizacemi Komunitního plánování sociálních služeb, skupiny Občané s duševním onemocněním a psychosociálními obtížemi (KPO), Fakultní nemocnicí Ostrava (FNO) a Psychiatrickou nemocnicí v Opavě (PNO). Pro tuto spolupráci byla v předchozích projektech vytvořena pozice CASE MANAGER (CM), který pomáhal lidem se zkušeností s duševním onemocněním (DO) během jejich hospitalizace v PNO v navazování se na služby KPO, či pokračování léčby ambulantně v denním stacionáři FNO, tedy blíže svému bydlišti. Ze zkušeností nabytých za tuto dobu a vycházejících z konkrétních potřeb osob s DO, kteří mají bydliště v Ostravě, v počtu dosavadních 89 případů, jsme došli k poznání, že je třeba rozšířit tuto stávající péči v oblasti sociální o oblast zdravotní. V rámci projektu jsme vytvořili novou pracovní pozici PSYCHOLOGA a propojili spolupráci s peer konzultanty organizace. V případě podpory činnosti psychiatrické sestry v Domě duševního zdraví (DDZ) je rovněž naším záměrem rozšířit spolupráci CM, psychologa, resp. týmu organizace o spolupráci se sestrou a psychiatry DDZ. Práce psychologa bude spočívat v součinnosti s CM, přičemž jeho odborný pohled umožní lepší navázání spolupráce s dlouhodobě hospitalizovaným klientem a také samotnému týmu organizace bude přínosem v rozvoji jeho multidisciplinarity. Potřeba rozšíření projektu Síťování sociálních a zdravotních služeb v regionu Ostrava navazuje na reformu psychiatrické péče (RPP), vychází nejen z konkrétních potřeb lidí s DO, ale hlavně z konkrétních cílů KPO, tedy z potřeby vzniku multidisciplinárního týmu (MDT) v komunitních službách, která je mj. podložena i dobrou

praxí z jiných krajů kde, již multidisciplinární péče funguje. Projekt tak stále, a ještě hlouběji reaguje na aktuální situaci lidí s DO, z ostravského regionu, v souvislosti s delšími hospitalizacemi v PNO. Projekt realizujeme s finanční podporou **Statutárního města Ostravy**,

8. PRACOVNÍ REHABILITACE

Pracovní rehabilitaci (dále PR) naše organizace provozovala ve spolupráci s Úřadem práce od roku 2001 do roku 2006. K následné, návazné spolupráci jsme byli vyzváni ÚP v roce 2011, a od této doby aktivně s **ÚP spolupracujeme**. V rámci **pracovní rehabilitace** procházejí v roce 2021 našim zařízením celkem **2 uživatelé**. Oba uživatelé absolvovali poradensko-motivační program a přípravu k práci. Každá z forem pracovní rehabilitace je úřadem práce podporována po dobu 6 měsíců. V průběhu roku 2021 požádali o pracovní rehabilitaci další uživatelé našich služeb. Pracovní rehabilitace je realizována v dřevařské a textilní dílně a na zahradě, kde se klienti připravovali na pracovní činnosti šička, pomocný stavení dělník, malíř a natěrač a stolařské a dřevařské práce a práce na zahradě. Uživatelům pracovní rehabilitace poskytujeme potřebné vzdělávání, pracovní poradenství a společně pracujeme na zdokonalení pracovních dovedností. Uživatelé jsou cíleně připravováni na práci na volném trhu práce nebo práci v chráněných dílnách. Projekt je realizován s podporou **Úřadu práce a statutárního města Ostravy**.

9. ZAMĚŠTNÁVÁNÍ LIDÍ S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM V PODPŮRNÉM PROSTŘEDÍ, PODPORA PEER KONZULTANTŮ

Projekt je jedním z základních pilířů přístupu naší organizace k práci s lidmi s duševním onemocněním, kdy spokojený člověk pracuje, bydlí a smysluplně tráví svůj volný čas. Hlavním cílem projektu je udržení pracovních míst OZP, zejména lidí s duševním onemocněním (DO) a kognitivním deficitem v regionu Ostrava. Dále podpora peer konzultantů a podpora lidí s DO pracujících v MENS SANA, v chráněných podmínkách na různých pracovištích a na otevřeném trhu práce. Osoby s DO pobírající ID 3. stupně zaměstnáváme také formou dohod o provedení práce a dohod o pracovní činnosti. V rámci projektu v roce 2021 zaměstnáváme na různé druhy smluv minimálně 10 lidí se zdravotním postižením, z toho 9 lidí s duševním onemocněním. Jedná se o podporu pracovních pozic: peer konzultant, aktivizační a motivační pracovník a provozní pracovník. Projekt vytváří také podporu lidem se statutem OZP popř. OZZ pracujících v MENS SANA jako stálí zaměstnanci. Naše podpora v rámci nabízených pracovních činností zahrnuje motivaci osob se znevýhodněním ke vstupu na trh práce, k posilování denního řádu, uspořádání životní náplně, rozšiřování kompetencí a smysluplného učení, prevence stagnace osobnosti, prevence pasivity a rezignace s cílem pomoci těmto lidem najít vhodné zaměstnání s ohledem na jejich zdravotní omezení. Peer konzultantům, sociálním asistentům a aktivizačním a motivačním pracovníkům poskytujeme podporu formou intervizí, supervizí a koučovacích setkání. **Projekt realizujeme s finanční podporou Ministerstva zdravotnictví, Moravskoslezského kraje, Statutárního města Ostravy, Úřadu městského obvodu Ostrava Jihu a Úřadu městského obvodu Ostrava-Poruba.**

10. ZLEPŠENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉHO VYBAVENÍ CENTRA TRÉNOVÁNÍ PAMĚTI PRO ÚČELY SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ

Cílem projektu je implementovat moderní technologii pro inovaci práce s různými cílovými skupinami klientů v rámci Centra trénování paměti (CTP). Pro naplnění stanoveného cíle bude pořízen specializovaný software (5 modulů virtuální reality – dále VR) a hardware (brýle a joysticky pro využití virtuální reality) pro trénování mozkových funkcí. Primární cílovou skupinou klientů, která využívá služby CTP, jsou lidé s duševním onemocněním a sekundární skupinou klientů jsou

instituce a jednotlivci, kteří využívají služeb Centra trénování paměti nabízených formou sociálního podnikání pod názvem FITKO PRO MOZEK. Orientujeme se na přípravu a realizaci různých typů kurzů a seminářů trénování paměti dle specifických potřeb a požadavků klientů. Nabízíme aktivity zaměstnancům veřejné správy (úřady měst a obcí), příspěvkovým organizacím kraje, měst a obcí zejména na území Moravskoslezského kraje. Dále spolupracujeme se zájmovými subjekty sdružování podnikatelů v regionu (Krajská hospodářská komora MSK, Centrum pro podporu podnikání a zaměstnanosti v Havířově apod.), vzdělávacími institucemi v regionu (VŠB-TU Ostrava, Slezská univerzita v Opavě, Ostravská univerzita apod.), širokou veřejností, včetně seniorů. Potřebnost projektu vychází ze skutečnosti, že v populaci narůstá počet lidí, jejichž duševní zdraví se zhoršuje. Je to dáno jednak prodlužující se délkou života, jednak konkrétními aspekty současného životního stylu, který klade zvýšené nároky na duševní i kognitivní výkon a odolnost vůči stresu. To vše je umocněno aktuální dlouhotrvající situací v důsledku pandemie COVID-19, kdy stále více lidí obtížně zvládá psychickou zátěž plynoucí z dramaticky se měnícího společenského prostředí, které výrazně postihuje rodinný i profesní život. Nedávné výzkumy ÚZIS uvádí od roku 2020 skokový nárůst pacientů psychiatrických ambulancí. Tito lidé potřebují mimo zdravotnických služeb také prostor, který jim nabídne odbornou pomoc v rehabilitaci jejich duševní kondice. Tímto lze nejen řešit následky psychických problémů, ale zejména předcházet jejich samotnému vzniku, a to co nejefektivněji a pro klienta zajímavější zážitkovou formou, kterou nabízí inovativní technologie virtuální reality. O podporu tomuto projektu jsme požádali prostřednictvím dotace **Moravskoslezského kraje**.

11. SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ

MENS SANA sociálně podniká od roku 2001. Ve druhé polovině roku 2017 se nám podařilo založit samostatný sociální podnik **BOTUMY s.r.o., ve kterém má MENS SANA 25% podíl**. Naším cílem je vytvořit atraktivní výrobní programy, díky kterým se nám podaří získat zakázky. Získané finanční prostředky použijeme na spolufinancování provozních nákladů MENS SANA, z.ú. V rámci sociálního podnikání se v roce 2021 zúčastníme prodejních akcí konaných v Moravskoslezském kraji. Naše sociální podnikání podpořila v roce 2021 společnost Hyundai.

Zapsala: Mgr. Jaroslava Saidlová, ředitelka MENS SANA, z.ú.